

Regele pare să fi terminat munca, și mă bucur; trecând pe sub arc, pe păienjenișul de schele, continuă însă de cealaltă parte a cheii de boltă. În Karlhide, graba este inutilă. Oamenii de aici nu sunt flegmatici, ci, mai degrabă, încăpățânați; un lucru început trebuie dus la bun sfârșit. Mulțimea de pe digul Sess e mulțumită să-și privească suveranul lucrând, dar eu am transpirat și mă plictisesc. Niciodată nu mi-a fost atât de cald pe Iarnă și nici nu-mi va mai fi vreodată; totuși, nu sesizez unicitatea evenimentului. Sunt îmbrăcat pentru o eră glaciară: mai multe rânduri de haine, țesături din fibre vegetale, din fibre artificiale, blănuri și piele – o armură masivă împotriva frigului, în interiorul căreia mă veștejesc precum frunza unei legume. Ca să-mi alung plictiseala, îi cercetez pe ceilalți participanți la paradă, înghesuiți în jurul platformei, cu drapelurile Domeniilor și Clanurilor atârând nemișcate și strălucitoare în lumina soarelui, și, într-o doară, îl întreb pe Estraven despre diverse însemne. El le cunoaște pe toate, deși sunt sute, unele din Domenii îndepărtate, Vetre și grupări de triburi din Pering Storm sau din Ținutul Kerm.

— Eu însumi sunt din Kerm, îmi spune când îi admir știința. Oricum, este de datoria mea să cunosc Domeniile. Ele formează statul Karlhide. A governa țara asta înseamnă a-i governa pe Lorzii ei. Ceea ce nu s-a reușit niciodată. Cunoști proverbul: „Karlhide nu-i o națiune, ci o ceartă în familie“?

Nu-l cunosc și bănuiesc că l-a inventat Estraven; poartă pecetea lui.

În aceeași clipă, un alt membru al Kyorremyei – parlamentul condus de Estraven – își croiește drum până la el și începe să-i vorbească. Este vărul regelui, Pemmer Harge rem ir Tibe. Vorbește încet, cu o atitudine adesea insolentă, și zâmbește des. Acoperit de șiroaie de apă, aidoma gheții sub soare, Estraven rămâne nemișcat și indiferent, răspunzând șoaptelor lui Tibe cu glas tare, pe un ton a cărui politețe indiferentă îl pune pe celălalt într-o postură oarecum ridicolă. Îl ascult, continuând să privesc truda regelui; nu înțeleg nimic, dar simt animozitatea dintre Tibe și Estraven. În orice caz, nu se referă la persoana mea; pe mine

râului. În acest timp, mulțimea se foiește și răsună un murmur unanim: „Argaven!” Suveranul nu răspunde. Nimeni nu se așteaptă s-o facă. Gossiworii emit o rafală asurzitoare, discordantă, și amuțesc. Tăcere. Soarele strălucește deasupra orașului, a râului, a mulțimii și a regelui. Dedesubt, pietrarii instalaseră deja un scripete electric și, pe măsură ce Argaven urcă, cheia de boltă a arcului, un bloc de aproape o tonă, trece pe lângă el într-o benă, este ridicat, potrivit și așezat aproape fără zgomot în interstițiul dintre piloni, transformându-i într-un tot, o arcadă. Sus, pe schelă, un zidar cu mistrie și cancioc îl așteaptă pe rege; toți ceilalți muncitori coboară pe scări de frânghie, aidoma unor furnici. Regele și zidarul îngenunchează sus, între râu și soare, pe podișca micuță. Luând mistria, Argaven începe să cimenteze lungile îmbinări ale cheii de boltă. Nu pune doar primul strat, lăsându-l pe pietrar să termine, ci lucrează metodic. Folosește un mortar trandafiriu, diferit de celălalt. După cinci sau zece minute, îl întreb pe tovarășul din stânga:

— Cheia de boltă se fixează întotdeauna cu ciment roșu?

Aceeași culoare este vizibilă în fiecare arc al Podului Vechi, care se avântă elegant în amonte.

Ștergându-și sudoarea de pe fruntea întunecată, bărbatul – *bărbat* trebuie să-i spun, deoarece l-am numit *el* – îmi răspunde:

— Foarte-De-Demult, cheile de boltă erau îmbinate cu un ciment preparat din făină de oase amestecată cu sânge. Oase omenești, sânge omenesc... Fără legătura sângelui, bolta s-ar prăbuși, înțelegi? În ziua de azi, folosim sânge de animale.

Vorbește adesea așa, deschis, totuși precaut, ironic, parcă e mereu conștient că eu văd și judec ca un străin – o trăsătură rară la un popor atât de izolat și la un rang așa important. El este unul dintre cei mai puternici bărbați ai Regatului; nu știu exact care ar putea fi echivalentul istoric al poziției sale, vizir, prim-ministru sau cancelar; termenul karhidish care îi denumește rangul înseamnă Urechea Regelui. Este Lordul unui Domeniu și Lord al Regatului, unul dintre cei care împing istoria înainte. Se numește *Therem Harth rem ir Estraven*.

toți pășesc demni și impunători. În mijlocul lor merge Regele Argaven al XV-lea, în tunică albă, cămașă și pantaloni scurți, bufanți, cu jambiere din piele de culoarea șofranului și caschetă galbenă, cu cozoroc. Un inel de aur constituie singura lui podoabă și însemnul rangului. După el, opt bărbați voinici poartă litiera regală încrustată cu safire limonii; de sute de ani, niciun rege n-a mai suit în ea: este o relicvă ceremonială din Foarte-De-Demult. O însoțesc opt gărzi înarmate cu arme de foc, de asemenea vestigii ale unui trecut barbar, însă în perfectă stare de funcționare, încărcate cu gloanțe din fier moale. Moartea umblă înapoia regelui. În spatele morții vin studenții Școlilor de Meșteșugari, ai Colegiilor, ai Comercialelor și Vetrelor regale, lungi șiruri de copii și tineri înveșmântați în alb, roșu, auriu și verde. Parada e încheiată de mai multe mașini negre, rulând lent și silențios.

Alaiul regelui, din care fac parte și eu, se adună pe o platformă din bușteni proaspăt retezați, lângă arcul neterminat al Porții Râului. Ceremonia este pricinuită tocmai de terminarea arcului și de inaugurarea noului drum și a portului fluvial din Erhenrang, un vast proiect edilitar care a durat cinci ani și care va slăvi domnia lui Argaven al XV-lea în cronicile Karhidei. Stăm destul de înghesuți pe platformă, în straiete noastre voluminoase, acum jilave. Ploaia a încetat și strălucește soarele, splendidul, sclipitorul, trădătorul soare al Iernii. Mă adresez persoanei din stânga mea:

— E cald. E aproape zăpușeală.

— Așa-i, îmi răspunde un karhidean voinic, smead, cu părul des și lins, purtând o tunică grea din piele verde, încrustată cu aur, o cămașă albă, groasă, pantaloni bufanți, iar la gât un lanț din zale masive de argint, lat de o palmă.

Așa cum stăm, înghesuți pe platformă, fețele orașenilor ne înconjoară precum nenumăratele pietricele cafenii, rotunde, sclipind ca mica din miile de ochi atenți.

Regele urcă o pasarelă din bușteni negeluiți, care duce până în vârful arcului ce se înalță mult deasupra mulțimii, a cheiului și

Anului Unu în Erhenrang, capitala Karhidei, iar eu mă aflam în pericol de moarte și n-o știam.

Participam la o paradă. Mergeam chiar înapoia gossiworilor și în fața regelui. Ploua.

Norii de ploaie acoperă turnurile întunecate și potopul biciuie străzile abrupte. Prin orașul de piatră neagră izbit de furtună șerpuieste încet un firicel auriu. Primii vin negustorii, potentaii și meșteșugarii din Erhenrang, rând după rând, bogat înveșmântați, înaintând prin ploaie cu mulțumirea peștelui care înoată în mare. Chipurile lor sunt relaxate. Nu pășesc în cadență; aceasta nu este o paradă militară.

Urmează apoi Lorzii, primarii și reprezentanții – câte unu, cinci, patruzeci și cinci sau patru sute din fiecare Domeniu și Co-Domeniu al Karhidei – o vastă și strălucitoare procesiune care avansează în sunetele cornilor metalici, ale instrumentelor de percuție din lemn și os sau în ritmurile seci ale melodioaselor flaute electrice. Lovite de ploaie, stindardele marilor Domenii se învâlmășesc într-o confuzie multicoloră cu flamurile galbene care împodobesc traseul, iar melopeele fanfarelor își întrepătrund sonoritățile, răsunând între zidurile înalte din piatră ce mărginesc străzile.

După ei vine un grup de jongleri cu sfere lustruite din aur, pe care le aruncă sus, într-un zbor sclipitor, le prind și le azvârlă din nou, producând fântâni arteziene scânteietoare. Deodată, parcă prinzând cu adevărat lumina, sferele lucesc orbitor, ca sticla: soarele răzbate printre nori.

Le urmează patruzeci de bărbați cu straie galbene, cântăreții din gossiwor. Instrumentul, care se folosește numai în prezența regelui, emite un țipăt prelung, tânguitor. Patruzeci de gossiwori îți cutremură mintea, cutremură turlele Erhenrangului, cutremură ultimele picături de ploaie din norii mânați de vânt. Dacă aceasta este muzica regală, nu-i de mirare că toți regii Karhidei sunt nebuni.

Înapoia lor, apare alaiul suveranului: gărzi, funcționari și demnitari ai orașului și ai Curții, deputați, senatori, cancelari, ambasadori și Lorzi ai Regatului; nu se ține seama de rang, dar

O FESTIVITATE ÎN ERHENRANG

Sursa: Arhivele Hain. Transcrierea mesajului ansiblu 01-01101-934-2-Gethen: către Stabilul de pe Ollul. Sursa: Genly Ai, Prim Mobil pe Gethen/Iarnă, ciclul hainish 93, anul ecumenic 1490-1497.

Raportul acesta va avea forma unei istorisiri, deoarece pe planeta mea natală am fost învățat, încă din copilărie, că Adevărul este un produs al imaginației. Un fapt incontestabil poate fi acceptat sau respins după felul în care este relatat; așdoma acelei neasemuite bijuterii organice din mările noastre, care strălucește pe pieptul unei femei, dar, purtată de o alta, pălește și se preschimbă în colb. Faptele nu sunt mai solide, mai coerente și mai reale decât perlele. Dar sunt la fel de sensibile.

Povestea nu este doar a mea și n-o voi relata singur. De fapt, nici nu știu cui aparține; cititorul o să judece mai bine. Formează însă un întreg și dacă, pe alocuri, faptele par să se modifice odată cu naratorul, atunci puteți alege ceea ce vă place mai mult; cu toate acestea, nimic nu este fals și totul alcătuiește o singură istorie.

Ea începe în a 44-a diurnă a anului 1491. Pe planeta Iarnă, în statul Karlhide, se numește Odharhahad Tuwa și este a douăzeci și doua zi din a treia lună de primăvară a Anului Unu. Aici este întotdeauna Anul Unu. Doar datarea anilor trecuți și a celor viitori se schimbă la fiecare început de an, după cum numeri înapoi sau înainte de la unitatea din prezent. Era deci primăvara